

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Interim-auditrapport 2023

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport (XVI)

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &
verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het
beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-
auditrapport](#)

Colofon

Titel: Interim-auditrapport 2023
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en
Sport (XVI)

Uitgebracht:
Datum: 29 september 2023
Kenmerk: 2023-0000222961

Inlichtingen: **Auditdienst Rijk**
Korte Voorhout 7
2511CW Den Haag

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Inleiding

Hierbij bieden wij u ons interim-auditrapport aan dat wij hebben opgesteld in het kader van onze wettelijke taak over 2023 bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (verder: VWS). In dit rapport beschrijven wij de stand van zaken van bevindingen en signaleren wij risico's en ontwikkelingen waar wij uw aandacht voor vragen. Daarbij wordt aangetekend dat onze onderzoeken zich in wisselende stadia van uitvoering bevinden. In dit rapport hebben wij onze bevindingen gebaseerd op de controle-informatie die wij hebben ontvangen tot begin september 2023. Onze definitieve bevindingen, die in maart 2024 worden gerapporteerd in het auditrapport over geheel 2023, kunnen daarom afwijken van onze tussentijdse uitkomsten. In dit interim-auditrapport willen wij met name bevindingen en risico's signaleren die aandacht behoeven, zodat in 2023 nog maatregelen ter verbetering kunnen worden getroffen. Onze bevindingen hebben met name betrekking op het financieel- en materieelbeheer.

In het auditrapport 2022 constateerden wij zeven bevindingen (Kwaliteit financieel beheer VWS & beheer en verantwoording coronamaatregelen, materieelbeheer, beheer risico's misbruik en oneigenlijk gebruik, subsidiebeheer, staatssteunproblematiek, inkoopbeheer en informatiebeveiliging). In 2023 zijn deze bevindingen meegenomen in het Programma 'Structurele en culturele borging van het financieel beheer VWS' en daarnaast verder uitgewerkt in 10 deelplannen. Om doublures te voorkomen zullen wij, alleen daar waar wij aanleiding zien, ingaan op de inhoud van deze deelplannen en de voortgangsrapportage die VWS zelf heeft aangeboden aan de Tweede Kamer. Tevens behandelen wij enkele overige punten naar aanleiding van onze controle en ontwikkelingen in lopende zaken uit het auditrapport 2022.

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Samenvatting

Fundament voor robuuste financiële functie is gelegd. Verbetertraject financieel- en materieelbeheer laat zichtbare resultaten zien, maar legt ook kwetsbaarheden in het financieel beheer bloot. Aandacht voor structurele borging blijft nodig.

Om alle COVID-19-steunmaatregelen te kunnen realiseren is in de afgelopen jaren veel gevraagd van de flexibiliteit en capaciteit van het gehele departement, maar ook werd duidelijk dat de financiële functie binnen VWS kwetsbaar is en dat de kwaliteit van de bedrijfsvoering niet op het gewenste niveau is. Dit is ook door VWS onderkend en heeft onder meer geresulteerd in het programma 'Structurele en culturele borging'.

Een onderdeel binnen dit programma is de inrichting van de rollen volgens het zogenoemde 3-lines model. Wij zien in 2023 een duidelijke aanscherping van de invulling van deze rollen waarbij de directie FEZ steeds beter haar kaderstellende- en monitorende rol inneemt en de beleidsdirecties meer worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid voor een kwalitatief goed financieel beheer en de kwaliteit van de financiële administratie. Zo heeft FEZ een aanvang gemaakt met de uitvoering van interne controles en worden opvallende zaken wekelijks besproken met de financieel adviseurs (verder: FA's) per kolom. Verder is VWS gestart met een pilot data-analyse (onderdeel van het programma Toekomst Financiële Administratie van het ministerie van Financiën) om zo op efficiënte en snelle manier (mogelijke) fouten in de administratie te kunnen opsporen. Ook heeft de betrokkenheid van de ambtelijke leiding via de regiegroep een positief effect op de aandacht die de VWS-organisatie heeft voor alle maatregelen die zijn getroffen om de bedrijfsvoering naar het gewenste niveau te brengen.

Tenslotte verwachten wij dat de komende herinrichting van de financiële functie de robuustheid verder zal versterken.

Naast het programma zijn 10 verbeterprojecten opgestart met als doel de tekortkomingen die door de AR en ADR over 2022 zijn gesignaleerd op te lossen. Voor deze verbeterprojecten zijn plannen van aanpak opgesteld met duidelijke mijlpalen en producten. Hierdoor is voortgang van de verschillende projecten goed volgbaar. Over de voortgang van de deze projecten en de overige maatregelen heeft VWS in september 2023 een afzonderlijke rapportage opgesteld.

De tussentijdse resultaten van de projecten geven ook het beeld dat blijvende aandacht voor een goed financieel beheer nodig is en geborgd wordt in de organisatie. Dit vraagt niet alleen aandacht van de financiële functie maar van alle medewerkers die betrokken zijn bij financiële beheershandelingen binnen VWS. Zo blijkt onder andere uit de interne controles en de werkzaamheden van de ADR dat de onderbouwing van prestatieverklaringen, die de basis voor betalingen zijn, regelmatig tekortschiet. Naast het uitvoeren van corrigerende acties adviseren wij VWS om na te gaan welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen, bijvoorbeeld welke rode draden te herkennen zijn, en hierop maatregelen te nemen.

Samenvatting bevindingen interim-auditrapport VWS 2023

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Kwaliteit financieel beheer & verantwoording coronamaatregelen

- Effectiviteit informatie-uitwisseling via samenwerkingsruimte kan worden vergroot
- Goede stappen gezet voor verbetering kwaliteit financiële administratie
- Effectiviteit plannen van aanpak afwikkeling coronaregelingen kan worden vergroot
- Verantwoording meerkosten Covid-19 aangescherpt, uitkomsten nog niet bekend

Materieelbeheer

Verbetering materieelbeheer zichtbaar

Beheer risico's M&O gebruik

- Ontwikkeling M&O-beleid opgepakt; focus met name op nieuwe regelingen
- Uitvoering M&O-beleid op regelingniveau nog teveel gezien als formaliteit

Staatssteunproblematiek

Beoordeling staatssteun laat verbetering zien

Inkoopbeheer

- Belangrijke key-controls inkoopbeheer nog in ontwikkeling
- Onderbouwing prestatieverklaring schiet nog te kort

Informatiebeveiliging

Risicomanagement informatiebeveiliging nog in ontwikkeling

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Voortgang bevindingen 2022

Ten tijde van het schrijven van dit interim-auditrapport zijn nog geen bevindingen uit 2022 volledig opgelost, maar VWS verwacht wel deze bevindingen nog dit jaar of in 2024 op te lossen. De tabel op de volgende pagina laat zien dat voor alle bevindingen positieve ontwikkelingen zijn waar te nemen. In de volgende pagina's zal hierop verder worden ingegaan. Om doublures te voorkomen met de voortgangsrapportage die VWS zelf in oktober 2023 separaat aanbiedt aan de Tweede Kamer, beperken wij ons in deze rapportage alleen tot de bevindingen die VWS nog niet zelf heeft benoemd in de voortgangsrapportage. Hierdoor komt het voor dat niet alle ontwikkelingen die VWS de afgelopen maanden in gang heeft gezet, worden benoemd in deze rapportage.

Tabel voortgang bevindingen 2022

Bevinding	2020	2021	2022	Ontwikkeling 2023
Kwaliteit financieel beheer VWS en Beheer en verantwoording coronamaatregelen	▲	▲	▲	↑ zie pagina's 8-11.
Materieelbeheer		■	■	↑ zie pagina 12.
Beheer risico's misbruik en oneigenlijk gebruik	●	■	■	↑ zie pagina's 13-14.
Subsidiebeheer	●	●	●	↑
Staatssteunproblematiek	■	■	■	↑ zie pagina 15.
Inkoopbeheer	●	●	●	↑ zie pagina's 16-18.
Informatiebeveiliging	●	●	●	↑ zie pagina's 19.

● Licht   ■ Gemiddeld   ▲ Ernstig   ↑ Positieve ontwikkeling

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Effectiviteit informatie-uitwisseling via samenwerkingsruimte kan worden vergroot

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &](#)

[verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het
beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-
auditrapport](#)

Bevinding

Ten behoeve van de verdere uitwerking van de deelplannen zijn diverse startsessies gehouden met een brede afvaardiging van VWS, ADR, AR en het ministerie van Financiën. Tijdens deze sessies zijn nadere afspraken gemaakt over de informatie-uitwisseling tussen deze partijen. Een van deze afspraken betreft het inrichten van een samenwerkingsruimte (verder: SWR) waarin VWS alle relevante informatie opneemt over o.a. de voortgang van de deelplannen.

Om de effectiviteit te vergroten van de informatie-uitwisseling kunnen nog de volgende stappen gezet worden:

- Toets op volledigheid aangeleverde informatie. Voor sommige onderwerpen in de voortgangsrapportage is weinig tot geen onderbouwing in de SWR opgenomen.
- Relevantie van opgenomen documenten door bijvoorbeeld opname van een document waarin wordt aangegeven wat de relatie is tussen de documenten en de mijlpalen.
- Een samenvattend document waarin op basis van de documentatie een overall waardering wordt gegeven.

Risico

Het trekken van onjuiste conclusies op basis van verstrekte informatie en het onnodig belasten van de organisatie bij het verkrijgen van aanvullende documentatie.

Handelings-
perspectief

Scherp het proces van onderbouwing aan. De relevantie van opgenomen informatie op de SWR dient duidelijk en voor alle gebruikers inzichtelijk te zijn. Zorg voor een eenduidige auditrail zodat de totstandkoming van conclusies achteraf reproduceerbaar zijn.

Goede stappen gezet voor verbetering kwaliteit financiële administratie

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Bevinding

Wij zijn positief over de inzet waarmee VWS bezig is om het deelplan 'Financiële administratie/jaarafsluiting' vorm te geven. De initiatieven om de interne controles in 2023 goed op te zetten en structureel uit te voeren zijn uitgewerkt en de uitvoering van het merendeel van de beoogde controles is in Q2 2023 gestart. Per maatregel is een toelichtend memorandum opgesteld. Dit memorandum geeft helder aan welke werkzaamheden worden uitgevoerd en wat de stand van zaken is met betrekking tot de vastgestelde mijlpalen. Van een aantal controles (van verschillende maatregelen) is aanvullend een verslag met bevindingen gemaakt. Hieruit blijkt dat vanuit de interne controles veel bevindingen naar voren komen, welke (deels) nog zullen leiden tot correcties in de financiële administratie. Het betreft met name verplichtingen, voorschotten en ontvangsten die niet juist en/of volledig in de administratie zijn verwerkt.

Bij de controle van de verplichtingen en voorschotten wordt de 1^e lijn betrokken bij de uitvoering van de interne controles en worden de bevindingen besproken met de verantwoordelijke directies. Dit heeft een groot leereffect en kan bijdragen aan een structurele verbetering van de kwaliteit van het financieel beheer. Hiermee zien wij een zichtbare verandering in het in positie brengen van de 1^e lijn. Vanwege de veelheid aan bevindingen, ontbreekt op dit moment nog de rode draad van de bevindingen en conclusies uit de verschillende controles, evenals een totaalbeeld van de omvang van de bevindingen en correcties en de achterliggende oorzaak van de bevindingen.

In het huidige deelplan ontbreken de volgende controles:

- Opschonen financiële administratie (afletteren openstaande voorschotten en verplichtingen; met daarbij als aandachtspunten de dubbele zakenpartners en dummy boekingen).
- Aansluiting beginbalans 2023 met verantwoording 2022.

Vanwege het ontbreken van de rode draden analyse en de terugkoppeling hiervan naar de 1^e lijn, bestaat het risico dat deze bevindingen zich ook in de toekomst blijven voordoen.

Risico

- Maak per interne controle zichtbaar hoe de selectie van de gecontroleerde posten tot stand is gekomen.
- Analyseer de oorzaak van de bevindingen zodat FEZ samen met de eerste lijn maatregelen kan treffen ter voorkoming van onrechtmatigheden in de toekomst.
- Maak in de overall controlesheets ook inzichtelijk wat de opvolging van bevindingen is, zodat monitoring hierop kan plaatsvinden.
- Leg de komende periode de focus op de volgende IC's: naleving artikel CW 2.27, analyse oude voorschotten (staan deze terecht nog open), het in kaart brengen van de standen van de kassiersfuncties en de voorzetting van de controles op de verplichtingen, voorschotten, ontvangsten (2^e helft 2023).

Handelings-
perspectief

Effectiviteit plannen van aanpak afwikkeling coronaregelingen kan worden vergroot

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Bevinding

Naar aanleiding van de bevindingen van voorgaande jaren heeft VWS verschillende plannen van aanpak voor de afwikkelingen van de verschillende coronagerelateerde regelingen opgesteld. Hierin zijn de mijlpalen voor de activiteiten te globaal gesteld (bijvoorbeeld de afronding van de uitvoering van de steekproef van de bonusregeling). In de voortgangsrapportages komt VWS tot een specifiekere invulling. Wij zien dat de rol van de programmadirectie bij het toezicht op de uitvoering van de plannen (zoals bij het tijdig afwickelen van openstaande voorschotten) niet geheel duidelijk is. In de plannen van aanpak wordt deze rol niet beschreven. Bij alle drie regelingen (Coronabanen in de zorg (verder: COZO), Opschaling IC en Bonus) zien wij aandachtspunten waarvoor geen passende beheersingsmaatregelen mogelijk zijn of zijn genomen in de plannen van aanpak. Het gaat daarbij om dubbelfinanciering (COZO en opschaling IC), afhandeling van meldingen van instellingen (opschaling IC) en het inmiddels niet geheel halen van mijlpalen (bij COZO).

Risico

Het niet tijdig uitvoeren en afronden van het controlebeleid (o.a. steekproef bonus) vóór de vaststelling kan leiden tot onzekerheden over de rechtmatigheid. Ook het ontbreken van duidelijk toezicht kan tot gevolg hebben dat de mijlpalen niet worden gehaald. Dit geldt eveneens voor het ontbreken van passende beheersingsmaatregelen (o.a. dubbelfinanciering).

Handelings-
perspectief

Neem tijdig het initiatief om voorzieningen te treffen om de genoemde risico's te beperken en laat FEZ de voortgang monitoren. Tevens nagaan waar versnelling mogelijk is om tot afwikkeling van openstaande voorschotten te komen.

Verantwoording meerkosten Covid-19 aangescherpt, uitkomsten nog niet bekend

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Bevinding

Bij de afrekeningen meerkosten Covid-19 over 2020 en 2021 van de GGD'en is afgeweken van het proces door een verantwoordingsinstructie op te stellen en de einddeclaratie als bijlage in het jaarverslag te laten opnemen, zodat deze einddeclaratie geen onderdeel uitmaakt van de reikwijdte van de controleverklaring van de accountant van de GGD'en bij het jaarverslag. Hierdoor is in de jaarrekening van VWS over 2022 een onzekerheid voor de rechtmatigheid ontstaan van € 1,7 miljard. Dit is voor VWS aanleiding geweest om voor de afrekening over 2022 e.v. het verantwoordings- en controlearrangement aan te scherpen.

Vanaf 2022 zal de accountant van alle GGD'en een aparte controleverklaring verstrekken bij de Verantwoording meerkosten COVID-19 (€ 1,2 miljard). Hiermee zijn in opzet de rechtmatigheidsrisico's weggenomen. Na ontvangst van de controleverklaringen zal VWS moeten nagaan of de ingediende verantwoordingen voldoende zekerheid bieden om de rechtmatigheid van deze (af te rekenen) voorschotten vast te stellen. Mogelijk leiden de uitkomsten van de accountantscontrole nog tot aanvullende maatregelen.

Risico

Het risico bestaat dat de Verantwoording meerkosten van de GGD en de afzonderlijke controleverklaring daarbij onvoldoende zekerheid biedt voor een rechtmatige afrekening van het voorschot.

Handelings-
perspectief

Stel op het moment dat de verantwoording binnen is, vast of en welke aanvullende maatregelen nodig zijn, zoals een review op het dossier van de accountant van de GGD'en, om de voorschotten rechtmatig te kunnen vaststellen.

Verbetering materieelbeheer zichtbaar

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &](#)

[verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het
beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-
auditrapport](#)

Bevinding

De bestrijding van de pandemie maakte het voor het ministerie van VWS noodzakelijk om zeer omvangrijke hoeveelheden goederen aan te schaffen die deels direct zijn uitgeleverd, maar deels ook in voorraad zijn gehouden. VWS beheert categorieën voorraden zoals: voorraad medische hulpmiddelen, beademingsapparatuur en zuurstofconcentratoren, testen (inclusief laboratorium(verbruiks)artikelen), vaccins, desinfectantia en medicinale cannabis.

VWS heeft per dienstonderdeel inzichtelijk gemaakt in hoeverre zij aan wettelijke vereisten van de Regeling materieelbeheer roerende zaken van het Rijk voldoet en welke onderdelen nog extra aandacht behoeven. VWS heeft onderbouwing aangeleverd per dienstonderdeel. Het inzicht in het beheer van de roerende zaken is ten opzichte van 2022 verbeterd en daarmee beter navolgbaar en controleerbaar. Uit het dossier blijken nog de volgende aandachtspunten:

- Koppeling van beheerrisico's met de te nemen beheersingsmaatregelen ontbreekt nog bij een deel van de voorraden.
- Voor een deel van de voorraden ontbreekt inzicht in de betrouwbaarheid van de gehanteerde voorraadssystemen.
- Maken van duidelijke afspraken in nieuwe contracten met de dienstverleners die de voorraden voor VWS beheren, zodat VWS de naleving hiervan kan monitoren en regie kan voeren op de dienstverlening conform de kaders van VWS.

In de komende maanden zullen wij verder onderzoek verrichten naar de mate van beheersing van het materieel beheer (opzet, bestaan en werking).

Risico

VWS voldoet niet geheel aan de Regeling materieel beheer roerende zaken van het Rijk.

Handelings-
perspectief

- Hou bij de verdere uitwerking van het materieelbeheer rekening met de bovengenoemde aandachtspunten.
- Stel per jaareinde een overall memorandum op waaruit blijkt dat VWS gedurende het hele jaar voldaan heeft aan de Regeling materieelbeheer roerende zaken van het Rijk.

Ontwikkeling M&O-beleid opgepakt; focus met name op nieuwe regelingen

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Bevinding

Naar aanleiding van de bevindingen van de ADR en AR van voorgaande jaren heeft VWS een plan van aanpak M&O opgesteld. In het plan van aanpak M&O is de koppeling tussen de gap-analyse, maatregelen en mijlpalen niet duidelijk. Hoewel de koppeling niet altijd duidelijk is en daarmee mogelijk niet goed gestuurd kan worden op de procesbeheersing, zijn de mijlpalen die in het plan worden gepresenteerd, met uitzondering van de mijlpaal: "Opstellen eerste voorstel Centraal M&O", behaald. Om ook deze mijlpaal te realiseren wil VWS het centrale M&O-beleid vóór 1 oktober vaststellen zodat dit nog 3 maanden kan werken.

Wij hebben geconstateerd dat de focus van de acties voornamelijk op nieuwe (en te wijzigen) regelingen ligt en minder op ongewijzigde bestaande regelingen. Ook het toezicht vanuit FEZ op het M&O beleid kan worden aangescherpt: in het Expertise Centrum Subsidies zijn bijvoorbeeld niet toereikende risicoanalyses goedgekeurd. Een voorbeeld is de subsidieregeling Publieke Gezondheid. In deze risicoanalyse is de koppeling tussen risico en beheersingsmaatregel niet goed uitgewerkt. De mogelijke oorzaak is dat de toepassing van het format risicoanalyse nog onvoldoende is geland binnen de organisatie.

Risico

De focus op nieuwe regelingen zorgt ervoor dat bestaande M&O-risico's nog een lange doorwerking hebben (bijvoorbeeld risico op dubbele financiering bij de regeling Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuiszorg (verder: KIPZ) en een risicoanalyse met onvoldoende diepgang zorgt mogelijk voor onvoldoende beperken van M&O risico's.

Handelings-
perspectief

- Werk het centrale M&O beleid zo spoedig mogelijk uit, stel het vast en voer het uit.
- Besteed aandacht aan bestaande regelingen.
- Blijvende aandacht voor het invullen en kritisch toepassen van het nieuwe format risicoanalyse, bijvoorbeeld met best practices en het intern uitwisselen van kennis.

Uitvoering M&O-beleid op regelingniveau nog teveel gezien als formaliteit

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Bevinding

In 2023 is het format risicoanalyse in opzet nader aangescherpt. Uit de onderzochte regelingen blijken de uitvoering en het kritisch toepassen van dit format nog tekort te schieten. Bij het uitvoeren van risicoanalyses wordt onvoldoende kennis en ervaring op het terrein van risicoanalyses betrokken. De criteria van de regeling vormen nog niet het uitgangspunt bij de uitwerking van de risicoanalyse (bijv. de regelingen Publieke Gezondheid en Cliëntenondersteuning).

Verder sluiten bij de onderzochte regelingen de risico's niet altijd aan met het verantwoordingsarrangement (w.o. het accountantsproduct). Ook zien wij dat de uitvoering van het controlebeleid wordt voltooid na publicatie van de regeling. Pas dan blijken oncontroleerbare voorwaarden, zoals de mogelijkheid tot dubbel financiering (bijv. regeling KiPZ en subsidieregeling Topsportwedstrijden en topsportevenementen inkomstenderving kaartverkoop COVID-19 (verder: STIK)).

- Onvoldoende uitwerking van de risicoanalyses bij diverse regelingen kan leiden tot mogelijke rechtmatigheidsrisico's.
- Niet controleerbare voorwaarden in de regeling leiden uiteindelijk tot onzekerheden in de rechtmatigheid.

Risico

- Zorg voor voldoende deskundigheid bij het uitvoeren van risicoanalyses.
- Voorkom dat het nieuwe format risicoanalyse als invulexercitie wordt toegepast door extra begeleiding en/of monitoring door FEZ.
- Leg een zichtbare koppeling tussen alle artikelen/criteria uit een regeling met de daarbij behorende risico's en leg een expliciete relatie tussen de gesignaleerde risico's en de ingezette beheersingsinstrumenten.
- Stel bij nieuwe regelingen aan de voorkant een risicoanalyse op, mede om het verantwoordingsarrangement te bepalen waarbij een gedetailleerde uitwerking van de mogelijke risico's plaatsvindt. Hierdoor kan in een verantwoordings- en controleprotocol aandacht worden besteed aan de controlewerkzaamheden.

Handelingsperspectief

Beoordeling staatssteun laat verbetering zien

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Bevinding

Zowel voor subsidies als voor specifieke uitkeringen laat de beoordeling op staatssteun verbetering zien. Zo zien wij dat de subsidieregeling PG is voorzien van een nieuwe toets, waarbij het argument "zuiver lokaal" uitgebreid is onderbouwd. Hierdoor vervalt een grote onzekerheid ten aanzien van de naleving van deze wetgeving. Daarnaast maakt VWS vaker gebruik van het DAEB vrijstellingsbesluit om steun geoorloofd te maken.

Voor de Pallas leningen constateren wij dat deze zijn gemeld aan de Europese Commissie, maar de standstill bepaling niet is nageleefd. Dit leidt tot een formele onrechtmatigheid inzake het niet naleven van staatssteunregelgeving.

Voor specifieke uitkeringen zien wij dat de staatssteuntoets door VWS, daar waar nodig, volgens VWS op het niveau van eindbegunstigden worden uitgevoerd. Daarnaast heeft de SG maatregelen voorgesteld in het kader van staatssteun bij specifieke uitkeringen, waarvan de actie bij andere ministeries zoals Binnenlandse Zaken en Economische Zaken ligt.

Risico

Door het ontbreken van inzicht in de voortgang van de voorgestelde maatregelen blijft er onvoldoende inzicht op staatssteunrisico's op het niveau van de medeoverheid en/of eindbegunstigden bestaan.

Handelings-
perspectief

- Neem in de toekomst de standstill bepaling in acht, na melding bij Europese Commissie. Voorbeeld waarbij dit wel goed is gegaan is de Regeling STIK.
- Ga na wat de stand van zaken is met betrekking tot de voorgestelde aanbevelingen van de SG, welke impact dit heeft op de naleving van de staatssteunwetgeving en welke aanvullende acties vanuit VWS benodigd zijn.

Belangrijke key-controls inkoopbeheer nog in ontwikkeling (1/2)

Bevinding

VWS heeft in het plan van aanpak 'verbetering inkoopbeheer' de maatregelen opgenomen die moeten leiden tot de verbetering van het inkoopbeheer. Deze maatregelen sluiten aan op onze bevindingen over 2022. Wij constateren dat niet voor alle maatregelen een mijlpaal is opgenomen waardoor hierover niet gerapporteerd is in de voortgangsrapportage. In het bij de voortgangsrapportage aangeleverde dossier is alleen als product de spendanalyse opgenomen. Verdere onderliggende informatie over de realisatie van verbetermaatregelen en bereikte mijlpalen ontbreekt.

Net als in de voorgaande jaren is uit de controle van 2023 gebleken dat belangrijke key-controls van het inkoopbeheer niet voldoende werken. Hoewel verbetermaatregelen zoals actieve begeleiding door ervaren medewerkers van CDI-office bij inkooptrajecten boven de € 100.000 zijn ingezet, zijn de effecten hiervan nog zeer beperkt zichtbaar. Dit komt doordat een beperkt aantal lopende inkooptrajecten is afgerond.

Op basis van onze interim werkzaamheden hebben wij de volgende bevindingen:

1. De interne afwijkings- en uitzonderingsprocedure is binnen VWS niet altijd en vaak ook niet juist vooraf gevolgd en gedocumenteerd.
2. VWS heeft een spendanalyse uitgevoerd over de periode januari tot en met april 2023. Deze analyse is niet volledig. Zo ontbreken de inkopen van IGJ en de kassiersfunctie CIBG. Daarnaast is het essentieel dat de spendanalyse zich niet beperkt tot de inkopen die in de betreffende periode hebben plaatsgevonden, maar ook inkopen die eerder zijn afgesloten moeten worden meegenomen in de analyse vanwege mogelijke overschrijding van de aanbestedingsgrens. Dit is met name van belang voor het monitoren van de uitnutting van raamovereenkomsten. Voor het tijdig bijsturen is het nodig deze direct na uitvoering formeel vast te stellen.
3. Verschillende inkopen zijn niet conform de afgesproken procedures via de Rijks Inkoopsamenwerking (RIS) en Inhuurdesk uitgevoerd.
4. Een centraal en volledig contractenregister waarin alle lopende contracten zijn opgenomen ontbreekt.
5. VWS heeft een format voor de vastlegging van de afweging bij de keuze voor het verstrekken van een inkoopopdracht, bijdrage of een subsidie. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat dit format niet in de inkoopdossiers is opgenomen.
6. Een aanbestedingskalender met de geplande inkopen voor VWS ontbreekt.

Binnen VWS kan een grote groep medewerkers inkopen doen. Binnen deze groep zijn medewerkers die zelden een inkoop uitvoeren, waardoor het risico op onrechtmatig inkopen hoger is dan wanneer een beperkte groep medewerkers regelmatig inkoopt.

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &](#)

[verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het
beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-
auditrapport](#)

Belangrijke key-controls inkoopbeheer nog in ontwikkeling (2/2)

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Risico

Het niet beschikken over een centraal en volledig contractenregister verhoogt het risico dat niet tijdig ingespeeld wordt op aflopende contracten, waardoor nieuwe aanbestedingsprocessen te laat worden opgestart. Het onvoldoende uitvoeren van de spendanalyse en het niet hebben van een volledig beeld in de omvang van de inkoop verhoogt het risico op onrechtmatige inkoop, evenals het niet inschakelen van de RIS en de Inhuurdesk.

Handelings-
perspectief

- Koppel alle maatregelen aan een mijlpaal en neem hiervan de voortgang mee in de voortgangsrapportage.
- Tref maatregelen die de volledigheid van de afwijkingen- en uitzonderingslijst borgen en sluit deze zichtbaar aan met de bedragen in de specifieke contracten en de opgenomen verplichtingenstand in de administratie.
- Leg vast hoe de gebruikte data uit de financiële administratie tot stand komt en neem alle organisatie-onderdelen mee in de spendanalyse, evenals de inkoop die eerder zijn afgesloten.
- Stel de spendanalyse kort na de uitvoering formeel vast.
- Zorg voor een centraal inzicht in afgesloten contracten.
- Voeg aan de inkoopdossiers, zowel bij het verstrekken van nieuwe inkoopopdrachten als bij het verlengen van oude contracten, het ingevulde format instrumentkeuze toe.
- Hanteer een aanbestedingskalender welke aansluit op de begroting, zodat tijdig een aanbesteding wordt opgestart.
- Kijk kritisch naar de groep inkoopers. Vergroot de voorlichting over inkoop.

Onderbouwing prestatieverklaring schiet nog tekort

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &](#)

[verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het](#)

[beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-](#)

[auditrapport](#)

Bevinding

Binnen VWS is begin 2023 de Wegwijzer prestatie verklaren uitgebracht om hiermee de tekortkomingen met betrekking tot de controle op de juistheid en onderbouwing van de levering van de prestatie voordat facturen worden betaald, weg te nemen. FEZ is medio 2023 begonnen met interne controle op de naleving van deze wegwijzer en heeft geconcludeerd dat verdere optimalisatie en de naleving van de wegwijzer nog moet plaatsvinden om verbeteringen te realiseren. Ook wij hebben bij meerdere betalingen de juistheid van aan VWS gefactureerde bedragen niet kunnen vaststellen door tekortkomingen van de vastlegging en onderbouwing van de prestatieverklaring. Dit leidt tot onzekerheden over de rechtmatigheid en getrouwheid van de uitgaven. Een oorzaak ligt in het niet specifiek vastleggen van afspraken in de overeenkomsten. Een andere complicerende factor kan zijn dat goederen en diensten aan derden worden geleverd waardoor VWS niet zelf de levering objectief kan vaststellen.

Ook constateren wij dat overeenkomsten op basis van een vaste prijs worden afgesloten zonder dat vooraf de aanvaardbaarheid van de prijs wordt getoetst. Hierbij wordt pas achteraf inzichtelijk gemaakt wat de werkelijke kosten van de leverancier zijn geweest. Bij dergelijke contracten is het gebruikelijk dat de offertes, die als grondslag gelden voor de overeenkomst, in detail worden beoordeeld op doeltreffendheid en doelmatigheid. Daar waar dit ontbreekt ontstaat het risico dat VWS een te hoge prijs voor diensten betaalt.

Risico

Onvoldoende controle op de juistheid en onderbouwing van de geleverde prestatie voordat facturen worden betaald kan leiden tot rechtmatigheids- en getrouwheidsrisico's.

Handelings-
perspectief

- Contractbeheersing aan de voorkant kan inzicht en onderbouwing van levering van goederen en diensten versterken.
- Leg de leveringsvoorwaarden concreter vast om de levering achteraf objectief vast te stellen.
- Werk de voorwaarden voor levering en betaling in de afgesloten contracten specifiek genoeg uit.
- Stel voor elke overeenkomst van enige omvang (bijvoorbeeld groter dan € 1 miljoen) een contractbeheersplan verplicht.

Risicomanagement informatiebeveiliging nog in ontwikkeling

Bevinding

Als onderdeel van onze werkzaamheden wordt dit jaar ook gekeken naar de opvolging van de bevindingen van het volwassenheidsonderzoek uit voorgaande jaren. Over 2022 hebben wij gerapporteerd dat het IT Risicomanagement nog niet uniform is en waren twee onderdelen van informatiebeveiliging nog niet weggenomen:

1. Beschrijf op centraal niveau aan de hand van duidelijke richtlijnen en uitgangspunten het risicomanagementproces op decentraal niveau (risicoanalyses inbegrepen) om de volwassenheid van het risicomanagementproces te verhogen.
2. Zorg dat er op centraal niveau bij voortdurende aantoonbaar inzicht is in uitgevoerde risico analyses, audits en ontwikkelingen. Er zijn meerdere instrumenten mogelijk in plaats van een risicokaart.

Het vaststellen van informatiebeleid heeft vertraging opgelopen. Deze vertraging zal ook impact hebben op de implementatie van het beleid. De verwachting is dat een deel ook doorloopt in 2024. Welk effect deze vertraging heeft op het wegnemen van de bevinding zullen wij eind 2023 onderzoeken.

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &](#)

[verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het](#)

[beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-](#)

[auditrapport](#)

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen

Inleiding

In de volgende pagina's behandelen wij enkele overige punten naar aanleiding van onze controle en de follow-up van enkele andere punten uit het auditrapport 2022. Daar waar mogelijk is handelingsperspectief meegegeven. Het betreft de volgende onderwerpen:

- [Verantwoording Herstel- en Veerkrachtplan;](#)
- [Life Cycle Management;](#)
- [Tabel budgettaire gevolgen van beleid;](#) en
- [General IT-controls bij Zorg en Jeugd Caribisch Nederland \(verder: ZJCN\).](#)

Verantwoording Herstel- en Veerkrachtplan complex en weerbarstig

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Bevinding

In 2022 is het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan (verder: HVP) goedgekeurd door de Raad van de Europese Unie. Een aantal van de ingediende maatregelen binnen het HVP heeft betrekking op het versterken van de publieke gezondheidssector en pandemieparaatheid. De departementale beleidsdirecties en de directies FEZ zijn verantwoordelijk voor de rechtmatige besteding van de middelen en het effectief functioneren van de beheers- en controlesystemen voor de geselecteerde maatregelen uit het HVP. Een deel van het geld dat Nederland heeft geschaard onder de subsidieaanvraag voor het HVP is al eerder uitgegeven aan bestaande projecten en plannen. De verantwoording over deze projecten heeft soms al plaatsgevonden of moet nog plaatsvinden.

Zowel door VWS als de ADR is vastgesteld dat het voor een aantal ingediende maatregelen niet mogelijk was om te voldoen aan de gestelde verantwoordingsvereisten. Zo zijn de maatregelen Coronabanen in de Zorg en Extra handen in de Zorg vervangen door het SectorplanPlus. De Europese Commissie heeft deze verandering nog niet formeel goedgekeurd. Dit gebeurt formeel als er een nieuw uitvoeringsbesluit (CID) is. Momenteel is VWS nog gehouden aan het oude besluit.

Daarnaast heeft VWS nog niet geheel voldaan aan alle verantwoordingsverplichtingen zoals het opstellen van een summary document waarin aangegeven is welke interne controles zijn uitgevoerd op de aangeleverde data. Ook zien wij dat de rolverdeling tussen de beleidsdirecties (1^e lijns) en de directie FEZ (2^e lijns) niet altijd zuiver is ingevuld, waarbij FEZ registrerende taken van de beleidsdirecties overneemt. Dit kan van invloed zijn op de toetsende rol van de directie FEZ.

Over de gedetailleerde bevindingen van de controle-uitkomsten heeft de ADR de directeur FEZ afzonderlijk geïnformeerd.

- Toets vooruitlopend op de komende betaalverzoeken ook de overige en nieuwe maatregelen op haalbaarheid om toekomstige aanpassingen in het HVP te voorkomen.
- Draag zorg voor een zuivere invulling van de 1^e en 2^e lijns rol.

Handelings-
perspectief

Tekortkomingen in Life Cycle Management worden opgepakt

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &](#)

[verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het
beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-
auditrapport](#)

Bevinding

Het Life Cycle Management wordt voor VWS een instrument om te sturen op een efficiënt en wendbaar ICT landschap. Met deze ambitie sluit het departement aan op de handreiking Verantwoord Vernieuwen van CIO Rijk. In voorgaande controleperiodes is vanuit de AR gerapporteerd dat voor dit onderwerp verbeteracties nodig zijn op de inhoud van de vastleggingen, de routekaart en de bestuurlijke aandacht die het onderwerp verdient.

Vanuit de ADR zal geen specifiek onderzoek uitgevoerd worden naar dit vraagstuk. Wel herkennen wij de uitdagingen met legacy systemen (zoals bij aCBG) die een impact hebben op de beveiliging van kritische systemen.

Wij hebben vastgesteld dat de acties zijn opgestart om de aanbevelingen van de AR op te volgen. Een inrichting is gemaakt om alle decentrale informatie gestructureerd te verzamelen om centraal te kunnen sturen. Middels een routekaart 2.0 die binnenkort wordt vastgesteld zijn de uitgangspunten vernieuwd. Rapportages zijn nog niet beschikbaar en zullen naar verwachting later in het jaar volgen. Wij begrijpen dat dan daarmee over perspectieven zoals informatiebeveiliging, privacy en technische aspecten gerapporteerd kan worden.

Vanuit onze verantwoordingsonderzoeken zien wij dat VWS ook veel gebruik maakt van externe IT partners binnen en buiten het rijk. Voor een betrouwbare verantwoording zijn de hele ketens van IT componenten van belang.

Risico

Door het ontbreken van externe IT-partners in de beoordeling kunnen mogelijk legacy risico's ontstaan.

Handelings-
perspectief

Verkrijg ook centraal inzicht in zekerheden die met partners zijn afgesproken.

Tablet budgettaire gevolgen van beleid ('BGVB') omtrent subsidies niet conform Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV)

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tablet voortgang bevindingen
2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &
verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het
beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-
auditrapport](#)

Bevinding

VWS presenteert in de (ontwerp-)begroting een BGVB tabel (per artikel een tabel) die afwijkt van de RBV. Elke subsidieregeling groter dan € 1 miljoen moet in de BGVB tabel worden opgenomen. In overeenstemming met de betreffende IRF-sectie mag afgeweken worden van deze wijze van presentatie, echter VWS heeft abusievelijk geen uitzonderingsverzoek gedaan voor 2023.

Risico

De (verantwoording)tabel BGVB moet consistent zijn met het model opgenomen onder 1.33d (model voor de begroting). Doordat de begrotingstabel afwijkt heeft dit mogelijk gevolgen voor de presentatie van de BGVB tabel in de verantwoording. Dit betekent dat in de verantwoording alle subsidieregelingen groter dan € 1 mln. moeten worden gepresenteerd in de BGVB tabel. Als dit niet het geval is kan dit van invloed zijn op de getrouwe weergave van de tabel.

Handelings-
perspectief

Benoem subsidieregelingen groter dan € 1 mln. afzonderlijk in de BGVB tabel, dan wel stem tijdig vooraf afwijkingen af met de IRF. Leg goedkeuringen van de IRF schriftelijk vast om discussie achteraf te voorkomen.

Nog geen zicht op beheersing GITC ZJCN door uitstel software-update

Bevinding

Goed werkende General IT Controls (verder: GITC) zijn van belang voor de beheersing van geautomatiseerde processen en data waardoor de mogelijkheid wordt gecreëerd om te kunnen steunen op IT-afhankelijke interne beheersingsmaatregelen waar ZJCN gebruik van maakt. Goed werkende GITC zijn randvoorwaardelijk om te kunnen steunen op ingerichte preventieve beheersingsmaatregelen in het declaratie- en uitkeringsproces. In oktober 2020 heeft een interne nulmeting over de werking van de GITC plaats gevonden. In oktober 2021 heeft ZJCN de opvolging van de bevindingen van de nulmeting in kaart gebracht. Dit onderzoek is uitgevoerd vanuit de eerste lijn van de organisatie. De betreffende bevindingen zijn volgens ZJCN opgevolgd. Om doelmatig de effectiviteit van de GITC te toetsen was ZJCN voornemens om na een grote update van de software in 2023 een IT-audit op de opzet, het bestaan en de werking uit te laten voeren. Doordat de implementatie van de software-update vertraging heeft, zal deze IT-audit op haar vroegst in 2024 plaatsvinden.

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer & verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport](#)

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen
2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &
verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het
beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-
auditrapport](#)

Ondertekening

Plaats: Den Haag

Datum: 29 september 2023

Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport

Inhoud

[Inleiding](#)

[Samenvatting](#)

[Bevindingen interim-auditrapport](#)

[VWS 2023](#)

[Tabel voortgang bevindingen](#)

[2022](#)

[Kwaliteit financieel beheer &](#)

[verantwoording](#)

[coronamaatregelen](#)

[Materieelbeheer](#)

[Beheer risico's M&O gebruik](#)

[Staatssteunproblematiek](#)

[Inkoopbeheer](#)

[Informatiebeveiliging](#)

[Nieuwe ontwikkelingen in het
beheer en overige onderwerpen](#)

[Ondertekening](#)

[Bijlage: Verantwoording interim-
auditrapport](#)

In dit rapport doen wij tussentijds verslag van de belangrijkste uitkomsten van de werkzaamheden van onze wettelijke taak over de eerste maanden van 2023 voor begrotingshoofdstuk XVI. Wij verrichten deze werkzaamheden als interne auditdienst van het Rijk conform artikel 6 van het Besluit ADR. Daarbij wordt aangetekend dat onze onderzoeken zich in wisselende stadia van uitvoering bevinden. Onze interim-bevindingen geven geen volledig tussentijds beeld van de stand van zaken, maar zijn afhankelijk van de bij elk departement passende mix van procesgerichte en cijfermatige controles voor zover deze op dit moment zijn uitgevoerd en geëvalueerd. Onze definitieve bevindingen, die in maart 2024 worden gerapporteerd in het auditrapport 2023, kunnen daarom afwijken van onze tussentijdse uitkomsten.

In dit interim-auditrapport willen wij met name bevindingen en risico's signaleren die de aandacht behoeven zodat in 2023 nog maatregelen ter verbetering kunnen worden getroffen. Wij focussen ons daarbij op de bevindingen in het beheer. In dit interim-auditrapport melden we ook eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij tot dusverre op basis van onze controlewerkzaamheden hebben geïdentificeerd.

Onze controle is gericht op het verstrekken van een oordeel bij de financiële overzichten over het gehele jaar 2023. Wij betrekken hierbij de interne beheersing die voor het opstellen van de financiële overzichten van belang is. Wij geven geen oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing.

Doel en doelgroepen

Dit interim-auditrapport is opgesteld voor de minister, de staatssecretaris en de secretaris-generaal van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en wordt tevens verstrekt aan de leden van het audit comité, de directeur Financieel-Economische Zaken en de Algemene Rekenkamer.

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Voor openbaarmaking door het opdrachtgevende ministerie van door de ADR aan dit ministerie uitgebrachte rapporten gelden de voorschriften uit de Wet open overheid. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten.

De minister van Financiën heeft de collega-ministers verzocht om de interim-auditrapportages, zodra deze beschikbaar zijn, naar de vaste Kamercommissies te sturen. De ministers kunnen in hun aanbiedingsbrief aan de Kamer zo nodig een managementreactie geven op de interim-auditrapportage.